



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

IV. De feria quarta Cinerum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

dem reddit Sacristæ aut alteri, antequam librum osculetur.

20. Si Missa dicatur de Dominica, fiet tantum benedictio & distributio Candelarum & processio, ut supra, & in Missa non tenentur candelæ accensæ.

Gavantus
part. 4. tit. 14. n. 10.

21. Si transferretur festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis continuatur adhuc Antiphona *Alma redemptoris*, & dicitur vsque ad Completorium illius diei in quem transfertur exclusivè, & si festum habeat octavam tota octava dicitur eadem Antiphona *Alma* vsque ad ultimum Completorium diei octavæ.

22. Si paucis diebus ante feriam quartam Cinerum occurrat festum Purificationis B. M. V. aut etiam aliud habens octavam, & ea octava non sit completa, tunc feria tertia ante prædictam feriam quartam, cessant prædictæ octavæ ad Nonam inclusivè, & Vesperæ huius diei erunt de feria, & non amplius de festo, ideo si dies octava Purificationis incideret in hanc feriam tertiam, diceretur finita Nona Antiphona *Alma redemptoris* & non amplius, & tunc post ad Vesperas cantaretur Antiphona *Ave Regina celorum*, si seorsim dicerentur à Completorio, alias enim post Completorium ipsam.

TITVLVS IV.

De feria quarta Cinerum.

Stc vocatur hæc feria quarta ab impositione Cinerum super capita fidelium, estque principium penitentia, non tamen Quadragesimæ.

2. Hora.

2. Hora competenti per Sacrifam, paratur Altare simpliciter colore violaceo cum quatuor candelabris sine floribus aut alijs quæ solemnitatem faciunt. Item paratur credentia vt moris est super quam præter consueta ponitur Thuribulum cum nauicula, & vas aquæ benedictæ cum aspersorio; Vas argenteum, vel ex alia materia cum cineribus mundis & aridis, non in modum luti factis de ramis oliuarum, seu aliarum arborum, præcedenti anno benedictis positum esse debet in cornu Epistolæ Altaris.

3. Finita Nona, dicto quæ *Benedicamus Domino*, sine versu *Fidelium anima* accensisque cereis super Altare, Celebrans indutus Amictu, Alba, Cingulo, Stola & Pluiali violacei coloris, vel in defectu pluialis stola, sine casula, & Diaconus cum Subdiacono indutus planetis plicatis, vel in minoribus Ecclesijs Diaconus indutus alba & Stola sine manipulo, atque Subdiaconus indutus amictu alba, & Cingulo tantum procedunt ad Altare.

4. Celebrans facta reuerentia debita Altari cum ministris ascendit ad Altare, illud osculatur, ministri genuflectentibus, accedit ad cornu Epistolæ, ubi stans inter ministros sacros legit submissa voce Antiphonam *Exaudi*, quam Chorus cantat vt Introitum Missæ, deinde eodem modo stans, & non se vertens ad populum cantat in tono feriali, *Dominus vobiscum*, & orationem conuersus tantisper ad cineres, & dum dextera format signum Crucis super cineres sinistram ponit super altare, & Diaconus stans a dextris eius eleuat anteriorem partem, pluialis omnibus de Choro stantibus & ad Altare conuersis.

5. Dum Celebrans benedicit cineres Thuriferarius parat Thuribulum, & alias Acolythus vas aquæ benedictæ, & firmant se prope Diaconum.

num. Tum, finita oratione Celebrans imponit & benedicit thus, ter aspergit, in medio, à dextris, & à sinistris aqua benedicta cineres dicendo Antiphonam *Asperges* nimirum totum versum & nihil præterea sine cantu & sine psalmo, deinde reddito aspersorio Diacono, ab eodem accipit thuribulum & eodem modo tertio thurificat cineres quo aspersit.

6. Facta incensatione Celebrans accedit ad medium Altaris, ibique vertit se ad populum medius inter Diaconum à dextris tenentem vas cinerum, & Subdiaconum à sinistris.

7. Tum dignior de Clero in suo habitu choralis accedit ad Altare & facta Altari & Celebranti in plano debita reuerentia, ascendit ad secundum gradum, ubi stans imponit cineres super caput inclinatum ipsius Celebrantis stantis manibus iunctis versus populum & non genuflexi, atque imponendo cineres dicit, formans signum Crucis *Memento homo quia pulvis es, & in puluerem reuertetur.*

8. Si verò non sit alius Sacerdos, ipsemet Celebrans versus Altare genuflexus, sibi ipsi imponit cineres nihil dicens, quasi cineres à Deo accipiens, cui omne genu flectitur.

9. Celebrans acceptis cineribus stans nudo capite dum cantantur Antiphonæ & Responsorium Diacono tenente vas cum cineribus à dextris primò imponit ipsi digniori Sacerdoti, à quo ipse accepit genuflexo super suppedaneum Altaris; deinde ministris paratis genibus flexis coram Altari & manibus iunctis, at Diaconus accepturus cineres, vas ponit in manibus Cæremoniarum aut alterius, illudque recipit acceptis cineribus.

10. Postea accedunt alij bini, ut supra manibus iunctis, & pari disciplina, & etiam capite inclinato.

Tit. IV.

tam, paratur
cum quatuor
uæ solennita-
a ut moris est
tur Thuri-
nedictæ cum
e alia materia
on in modum
altarum arbo-
positum esse

camus Domi-
sisque cereis
nctu, Alba,
coloris, vel
, & Diacon-
etis phicatis,
s indutus al-
diaconus in-
n procedunt

ebita Altari
llud oscula-
lit ad cornu
factos legit
quam Cho-
nde eodem
alum cantat
orationem
m dextera
nistram po-
lextris eius
mnibus de-
s.

es Thuri-
Acolythus
pe Diaconum.

clinato. Si tamen sint Canonici, non genu-
strunt, neque etiam Ecclesie superior, seu Rector,
si ipse non distribuit cineres, aliqua fortè ratio-
nabili de causa.

11. Datis cineribus Clero ad Altare, descendit
ad cancellos, vbi eodem modo distribuit cineres
populo vtriusque sexus, singulis verba supradicta
repetens semper in masculino genere, licet fami-
nis distribuat, & his non supra velum, sed supra
capillos, si commodè fieri potest, ne benedictus
cinis supra velum deperdatur. Interim Dia-
conus à parte sua sinistra, Subdiaconus verò
dextera, eleuant partes anteriores Pluvialis Ce-
lebrantis.

12. Distributis cineribus Celebrans lauat ma-
nus suas in angulo Altaris, deinde stans in cornu
Epistolæ versus Altare manibus iunctis, cantat
Orationem *Concede* cum Pluviali, stantibus hinc
inde à lateribus eius ministris factis.

13. Deinde descendit in planum Altaris in me-
dio, vbi deposito Pluviali, capit Manipulum &
Planetam, eo modo quo post aspersionem aquæ
benedictæ, & ipse incipit Missam solemnem.

14. Si dicatur Missa solemnis, & Ministri ve-
rantur Planetis plicatis, seruentur ea quæ dicta
sunt initio Auentus. Ad versum *Adiuua nos* cum
cantatur à Choro omnes genuflectunt, exceptis
duobus Cantoribus, qui cum fortè, secundum
morem locorum, decantant in medio Chori
stando.

15. Antequam autem inchoetur prædictus
versus *Adiuua nos*, Celebrans & ministri descen-
dunt ad secundum gradum altaris, & ibi genufle-
ctunt dum cantatur à Choro. Quo versu dicto,
Diaconus, deposita planeta plicata, & accepta
Stola laiori incensum ministrat; dicit *Munda cor*
meum;

Tit. 17.
non genu fto
or, seu Rector,
a fortè ratio
are, descendit
tribuit cinere
rba supradicta
re, licet fami
am, sed supra
ne benedictus
luterim Dia
liaconus verò
Pluuialis Ce
ans lauar ma
ans in corpu
cris, cantat
tantibus hinc
s.
Altaris in me
anipulum &
ionem aqua
lemnem.
& Ministri v
ea quæ dicta
iua nos cum
nt, exceptis
secundum
edio Chori
r prædictus
stri descen
ibi genufle
versu dicto,
& accepta
Munda cor
memor

quum, & alia peragit vt in alijs Missis. Celebrans
autem ita metiatur tempus, & Chorus, vt quan
tum fieri possit, Euangelium suum perfecit an
te initium huius versus, vt quantum fieri possit,
Euangelium suum perfecit ante initium versus,
ne nimia interponatur mora intra Missam, ideò,
Chorus ea omnia lentius decantare debet, vt de
bito ordine & maturè fiant. Celebrans verò dum
illum versum dicit priuatè, genuflectit tantum
in principio, & statim surgit.

Gauantua
comment. 170
Rubr. Miss
part. 1. tit. 177

TITVLVS V.

De Tempore Quadragesimæ vsque ad Dominicam
Palmarum.

1. Sabbatho ante Dominicam primam Qua
dragesimæ, dicuntur Vesperæ ante come
tionem quod seruatut omnibus diebus quadra
gesimalibus etiam in festis, exceptis tantum die
bus Dominicis quibus dicuntur horâ consuetâ.
2. Dominica quarta Quadragesimæ, pulsantur
Organa, & in Missa solenni ministri sacri vt
tuntur Dalmatica & Tunicella violacei coloris:
altare verò paratur festiuus quam in alijs Domi
nicis, possunt enim adhiberi flores & imagines
aut Reliquiæ, non verò in alijs Dominicis.
3. Dominica Passionis, quæ est quinta Qua
dragesimæ omnes imagines quæ sunt
per Ecclesiam, teguntur, velis violaceis ad
primas Vesperas scilicet Sabbatho. & non autè,
sicque restæ manent vsque ad finem Lita
niarum Sabbathi Sancti inclusiue. Similiter
Crucis velaminibus violaceis omnino pu
dis absque ylla Crucis figura, neque in illis
velis.